

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr
 Fél évre 3 frt — kr
 Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.

Nyíltár sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztői iroda

kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár Részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt, hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési felhívás

„KÖZÉRDEK”

XVII. évfolyamára.

Történelmünknek nagy és nehéz korszakát éljük. Aggodalom helyett szívünket főlemelő bizalom, néma várakozás helyett erőteljes munka, széthuzás helyett hatalmas sorakozás, kétségkedés helyett öntudatos cselekvés, kapkodás helyett böles megfontolás kell, hogy képezzék nemzetünk fő jellemvonásait. Politikában és hadvezetésben ezen erényekkel diadalmaskodtak őseink. Ezek kell, hogy áthassák nemcsak a nép vezéreit, hanem az egész nemzetet. Együtt kell éreznünk, együtt kell cselekednünk, együtt kell áldoznunk, mert a jövő egész dicsősége a mi nemzedékünké, mely felelős lesz a történelem kérlelhetlen ítélőszéke előtt.

A mi vármegyénknek, a mi társadalmunknak is részt kell venni a nagy nemzeti munkában, amint hogy Alsófehér vármegye mindig elől állott a nemzet napszámosai sorában, küzdve,

fáradva nemes, főlemelő eszmékért s azok valószínűségeért. Ha kevesen is vagyunk számban, ha gyöngök is vagyunk anyagi erőben, ez nem tántorított meg soha kötelességeink hű teljesítésében. Az igaz szabadelvű eszmék munkásai voltunk s azok is maradunk. Elveink, nézetünk törekvéseink hű kifejezője a „Közérdek” lesz jövőre is, melynek anyagi és szellemi támogatására felhívjuk hazafias közönségünket. Buzgó, lelkes munkatársak ajánlották fel tevékeny közreműködésüket s mi rajta leszünk, hogy mint eddig, úgy ezután is lapunk csak a közérdeket szolgálja.

A „Közérdek” szerkesztősege:

Dr. Magyari Károly. Török Bertalan.

Főmunkatárs:

Dr. Ebergényi Sándor.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 frt — kr.
 Félévre 3 „ — „
 Negyedévre 1 „ 50 „

A lap esinios kiállításáról és pontos szétküldéséről a „Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru-gyár Részvénytársaság” mint kiadó gondoskodik, hova az előfizetések mielőbbi beküldését kérjük.

A Kossuth fia.

A helyzet nem változott. A függetlenségi párt még mindig ragaszkodik ama iaktikájához, hogy a provizoriumról szóló javaslat fölötti obstrukciójával megrontsa a parlamentarizmust és az alkotmányosságot. És folytatja ezt a veszedelmes taktikázást teljes elszigeteltségben a közvéleménytől.

A függetlenségi párt ama vezető elemei, melyek az obstrukzionális taktika élén állanak, nem látják, hogy ez a veszedelmes játék, amelyet most folytatnak, még a függetlenségi kerületekben sem talál visszhangra. Sőt ellenkezőleg, meg kellett érniük, hogy az ország egyik legtekintélyesebb városának függetlenségi vezérférfiai a leghatározottabban elítélték az obstrukciót. A makaeszkodás azonban végzettszerűleg nehezedik a függetlenségi pártira. Amit nekik kellene a legföltékenyebben őrizniök: a parlamentarizmust és az alkotmányosságot, veszélybe kényszerítik. Az istenek nem verték meg nagyobb vaksággal a trójaiakat, mikor ezek azt az ismeretes falovat diadalmi menetben hurczolták be falaik közé.

TÁRCZA.

Bús a szívem . . .

Bús a szívem, megtörte a hűtlenséged,
 Szőke kis lány, hamis volt a te szerelmed,
 Csalfa volt az ölelése, tüzes esoked,
 Nem kívánom, hogy felrójja az Isten az aru-
 [lásod.

Csalogattál, hivatgattál, míg nem hittem,
 Csábjaidnak végre mégis rabja lettem,
 Szerelmemet hűtlenséggel jutalmaztad,
 Karba vettél könyörgésem, a szívedet más-
 [nak adtad.

Bücsúzól volna még egy kívánságom,
 Hűtlenséged, hogy síromban ne zaklasson.
 Ha kivisznek engem is a temetőbe,
 Csalfa könnyed ne hullassad a fekete szem-
 [födömre.

Ifj. Oberschall Viktor.

Mindennapi alakok.

Barátom, a báró.

Önök, tisztelt olvasóim, valószínűleg esodálkozva veszik tudomásul, hogy barátom, a báró, a „Mindennapi alakok” rovatába került.

Ugy az Önök, mint a barátom megnyugtatósa szempontjából kötelességemnek tartom ezen eljárásomat indokolni.

Szóban forgó barátom tenyleges állományu báró s éppen ez érdeménél fogva jutott e rovatba. Igaz ugyan, hogy vannak még más érdemei is, így pl. remekül szórja a pénzt, van egy mülába es egy filigrán kis selyem bajusza, de ezek még nem kvalifikálnak arra, hogy mindennapi alakként kerüljön a nyilvánosság elé.

Ismétem, hogy a barátom báró. Ne tessék azt hinni, hogy dicsekszem vele, — oh, világért sem! — de hát jól esik kimondanom. Elvégre is nem minden ember lehet báró. Sőt — bár szerénységem tiltja, mégis ki mondok — nem minden ember lehet barátja egy bárónak. Akinek t. olvasóim közül barátja van, bizonyára helyesli ez állítást.

De menjünk tovább. A fejemet teszem rá, hogy t. olvasóim majdnem mindegyikének van egy tartalekba helyezett nagyragu barátja, ismerőse, vagy rokona. És meg vagyok győződve, hogy ezen nagyragu uraknak, vagy hölgyeknek, kik emlékeink közt mint barátok, rokonok, ismerősök vannak előjegyezve, voltaképen az az egyedüli hivatásuk, hogy egyeni értékünknek adjanak nagyobb súlyt.

Hivatkozom ez állításon bizonyításánál saját tapasztalataimra.

Beszéltem egyszer egy középrendü öreg urral, aki megtudván, hogy Pesten jogászodom, ezzel a kérdéssel fordult hozzám:

— Bátyámnak, Csáknak, az ügyvednek a a fiát, Árpádot, a jogászt Pesten ismeri-e?

És mikor elhangzott a kérdés, önelegülten feszítette ki mellét az öreg ur, mint aki teljes tudatában van annak, hogy mennyire

imponált nekem ügyved bátyjával es a jogász unokaöccsével. És hogy ezt megtegye, elég volt neki rá egy mondat.

És epen ilyen hangon hallottam már említést tenni: miniszter-barátról, képviselő-sógorról, szerkesztő-ismerősről, kuriai bíró rokonról stb stb.

Ilyesféle szerepük van tehát a nagyragu embereknek a mindennapi életben s így lesznek ők mindennapi alakokká, amelytől a legkevesebé sem óvja meg őket az, hogy esetleg lehetnek ők egyedül álló, ritka egyének különben.

Igy például én magam is, valahányszor első budapesti impresszióimat kerdezik, sohasem feledem el főlemíteni, hogy milyen impressziók töltöttek el bensőmet, mikor Jokai Mórnak, az öreg irókirálynak bemutatottak. És higgyék el, nem másért teszem ezt, mint hogy jól esik a lelkennek, ha eldicsekedhetem a koszos költő ismeretségével.

Külömben Önökkel, a tisztelt olvasókkal szemben is hasonló methodust követtem el most. „Tisztelt olvasóim” ezimmel illetem Önöket, mert szeretek hizelegni magamnak azzal, hogy olvasnak engem. Elvégre is nem minden ember ír olvasó közönségnek s nem minden író olvasnak.

Ezek szerint tehát, tisztelt olvasóim, Önök is bejutottak a „Mindennapi alakok” rovatába s minthogy pedig határozottan bünyőnek érzem magam ebben, szives bocsánatot kér Önöktől

alázatos szolgáljuk
 Alvinczi Jogász.

Igazán nem tudják, hogy mitesznek. Egész szereplésük oktalan, amelyből hiányzik a meggyőződésnek tisztasága. Hiányzik az őszinteség a czélban s ami a legkirívóbb, bangulatukban szimulálják a lelkesedést. Nem akarják megérteni az okos szót s minden aggodalom, melyet a parlament legkiválóbb tekintélyei hangoztatnak, nem találnak utat a szerény fülekhez. Végzetserű vakasággal rohannak előre, hogy letiporják az alkotmányosságot.

Nemcsak hogy nem engedik magukat kapacitáltatni, hanem maguk sem akarnak kapacitálni. Ők csak beszélni akarnak, beszélni január elsejéig, vagyis a krízis bekövetkeztéig. Tudják, hogy az, amit ők követelnek, ez idő szerint kivihetetlen; tudják, hogy ezt a január elsejéig folytatott obstrukcióval sem valószínűsíthetik meg; tudják, hogy a kormány ez esetben kényszerítve lesz olyan rendszabályokhoz nyulni, melyek csak a suprema lexre való hivatkozással okolhatók meg, mégis folytatják ezt a veszedelmes taktikázást azzal a számításal, hogy azért a bűnért, amelybe ők kényszerítették a kormányt, újabb hadjáratot indíthassanak ellene s Bánffy tüntessék fel úgy, mint aki az alkotmányosságot megrontotta.

De vajjon vakok gyülekezeteinek tekintésük-e a közvéleményt? Azt hiszik azok, akik az alkotmányosságot s a parlamentarizmust el akarják taktikázni, hogy az ország nem látja tisztán czéljaikat? Ha egy nagy elvnek a küzdelme volna az a kicsinyes komédia, amit a függetlenségi párt ma folytat, ez visszhangra találna az ország összes függetlenségi érzelmű választóinak körében. Hol vannak azok a meetingek, amelyek tüntető helyeslésekkel támogatnák a parlamenten belüli függetlenségi párt akcióját? Seholl!

Tovább megyünk. Vajjon azok, akik ma az obstrukzionális hadjáratot vezetik, elmondhatják-e tiszta lelkiismerettel, hogy őket ebben a csunya hadjáratban az egész párt követi? Amint mi ismerjük a helyzetet, a függetlenségi pártiak a nagyobbik fele nem látja szívesen azt az akcióját, mert attól semmi jót nem remél, sőt azt károsnak és veszedelmesnek tartja. De az a kisebbség, mely az obstrukció élén áll, terrorizálja a józanabbak nagy többséget. Ez a terrorizálás odáig megy, hogy a függetlenségi párt lapjai nap nap mellett feljegyzik azok neveit, akik az ülésen részt vesznek. Ezek az elvhűek; akiknek nevük nincs benn a listában, azok ezzel úgy vannak odaállítva, mint gyanusak és megbízhatatlanok.

Igen helyes, hogy a függetlenségi lapok e neveket megőrzik a történelemnek. Legalább tudni fogják a késő utódok is, hogy kik voltak azok, akik a

parlamentarizmust és az alkotmányosságot felforgatták. És ha majd tudni fogják ennek a kornak történetét, szármalmas mosoly fog végigfutni arcukon, hogy a Kossuth Ferenczek, Hentaller Lajosok, Meszlényiek, Rigó Ferenczek és Pichler Győzők voltak azok a nagy férfiak, kiket a Bánffyak, Tiszák, Apponyiak, Szilágyiak és Horánszkyak bölcsessége sem volt képes kapacitálni.

De a legjobban el fog bámulni a világ Kossuth Ferencz szereplésén, ha ez az obstrukció, melynek ő a vezére és Justh a szatellese, csakugyan czélját érné. Mert valóban kegyetlen szatirja volna a végzetnek, ha a történelem istenasszonyának azt kellene feljegyeznie: a modern parlamentarizmust és alkotmányosságot Kossuth Lajos teremtette meg Magyarországon s a fia tette tönkre!

Vajjon vágyódik-e még Kossuth Ferencz e herosztrateszi dicsőségre?

Sz. 15153/897. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi város tkt. polgármesterének és mindenik járás tkt. főszolgabírájának. Megtörtént közelebről, hogy patkányirtásra orvostól rendelt és gyógyszerész által kiszolgáltatót strychnin szándékos emberölésre használtatván fel, a folyamatba tett bűnper folyamán orvos és gyógyszerész bűnvádi eljárás alá vonatott s igen kellemetlen helyzetbe jutott. Hasonló kellemetlen esetek elkerülése s megelőzése végett felhívandók a hatósága alatti területen lakó orvosok és gyógyszerészek, hogy mérgek és mérges szerek rendelésénél és kiszolgáltatásánál szorosán alkalmazkodjanak az e tekintetben fennálló rendeletekhez, jelesen az orvosok csupán általuk teljesen megbízhatóknak ismert egyének számára kellő körültekintéssel s a körülmények óvatos figyelembe vételével állítsák ki a mérgek-rendelvényét, s fennforgó kétség esetében vagy egyenesen tagadják meg, vagy az illető közlő tisztviselő kikérendő utasítása szerint járjanak el, gyógyszerészek pedig mérgezett csak az illetékes politikai tisztviselőnek a mérgek-rendelvényre irt engedélye mellett lepecsételt skatulyában s a tartalom természetét feltűnően jelző felírás mellett szolgáltatassanak ki, az átvevővel az átvetelt szintén a rendelvényen igazoltatván, az átvevőt egyúttal az elkészítésre s a mérgek elhelyezésénél szükséges óvszabályokra figyelmeztetvén. Az ekként igazolt rendelvény a gyógyszerész csatolja mérgek-könyvéhez s azt szó szerint a mérgek-könyvbe írja be. Ezen rendeletet minden ott lakó s tényleg működő orvosnak és gyógyszerésznek vevény mellett kézbesítendő. N.-Enyed, 1897. november 8-án. Csató János kir. tanácsos, alispán.

Nagy-Enyed város közgyűlése.

Nagy-Enyed, 1897. december hó 21.

Nagy-Enyed rend. tan. város képviselő-testülete e hó 20-án -- hétfőn -- d. e. 10 órakor Kovács Gyula polgármester elnöklete alatt, a képviselők élénk részvétele mellett, rendes közgyűlést tartott. A közgyűlés lefolyásáról a következőkben számol be tudósítónk:

Kovács Gyula polgármester a közgyűlést

meguyitván, örömmel jelenti be, hogy Ő Felsője legmagasabb névünnepe alkalmából a város közönsége által kifejezett üdvözlésnek a legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. Bejelenti, hogy a millenárius kiállításra városunkból hasznos működésükkel és saját gyártmányukkal részt vett egyéneknek a jury által megszavazott érmekek és az ahhoz megfelelő díszoklevelek a városi tanácsnak kiosztás végett megküldettek, azok ünnepélyes kiosztását kéri itt e közgyűlésen eszközölni; tekintve, hogy a kitüntetettek közül Bálint János és Király Béla iparos polgártársaink megjelentek, azok részére ki is adatott az érem, míg a Lakatos Árgyár és Fűzi Katinka tanítónő érmei a városi tanács kiküldöttje útján fognak kézbesítettetni.

Az érmekek kiosztása után a közgyűlés áttért a napirenden levő tárgysorozat megvitatására. Felolvastatt a földmivélsügyi miniszter rendelete a föld-adó arányában fizetendő mezőöri fizetésekről, továbbá a vármegyei törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyvi határozata, melyben a kultúrmerenőki palota építéséért a városi képviselő-testületnek, valamint az építést vezető polgármesternek elismerését fejezi ki.

Ezek után Tarsoly Árpád főedész a városi közmunka összeírását ismertette, kiemelve az ez alóli mentességi eseteket. Ezzel kapcsolatban a közgyűlés az önkéntes tűzoltókat a közmunka teljesítése, illetőleg fizetése alól felmenteni határozta.

Z. Szócs Sándor g. tanácsos előterjesztette a malmok, vásárvám és „Nemzeti Szálloda“ bérbeadás felett ez év november hó 25-én megtartott árlejtés eredményét; bejelenti, hogy a „középső malom“ a legtöbbet ígérő Mátyás Testvéreknek, a vásárvám pedig Sándor Jánosnak adatott ki. Miután a szerződések ezen bérletekre a jelen közgyűlésre el is készültek, azokat a képviselőtestület jóváhagyta.

A Nemzeti Szálloda bérletére a képviselőtestület úgy határozott, hogy a bérlet tárgyat egy évig még a jelenlegi bérlőnek engedi át.

Előterjesztette továbbá nevezett tanácsos az „alsó malom“ árverésére vonatkozó jegyzőkönyvet; bejelenti, hogy a bérletre több ajánlat érkezve be, ezek közül jelenlegi bérlők, Luka és Gréf, azon ajánlatot tették, hogy a szóbeli árverésen a legtöbbet tett ígéret fölé még azon összeget, melyet az előbbeni bérleti idő alatt a malom javítására költöttek, a várostól megtérítettetni nem követelik; a másik ajánlat Fodor Miklósné által tettett; miután az árverező bizottság e két ajánlattevő elfogadása iránt határozni nem akart, a közgyűlés az előterjesztés folytán, mint előnyösebb ajánlatot, a Luka és Gréf ajánlatát fogadta el, utasítván a tanácsot a nevezettekkel a szerződést megkötöni. Névszerinti szavazással elfogadtatt az Orbán Venczel és Fehérvári Károlylyal kötött adás-vevési szerződés, ellenben a Blau és Schindler czég erdőeladási ajánlata feletti határozat a jövő közgyűlésre halasztott.

Török Dániel első tanácsos nyugdíjazása iránti kérvénye elfogadtatt; buzgó hivataloskodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz a közgyűlés.

Erdélyi János és Felvinczi Ferencz újabb polgárosítási kérelmeket a közgyűlés elfogadta, utasítván a tanácsot nevezetteknek a polgári failleteket kiadni.

A Bethlen Gábor szobor gyűjtő-bizottságába a képviselőtestület a maga részéről Szilágyi Farkas és Graef János képviselőket, a tanács részéről pedig Kovács Gyula polgármestert küldi ki.

Egy rövid elnöki előterjesztés után a közgyűlés déli 12 órakor véget ért.

Referens.

A sörbefult oláh gyűlés.

A hazai román újságok már hetekkel ezelőtt impozáns tiltakozó gyűlésre hívták össze a románokat Nagy-Szebenbe december 14-ére, hogy állást foglaljanak a községek megmagyarosítása ellen. Óriás, de azért tettett komolysággal bocsatották ki az oláh vezérek — Rác és társai — a fölhívást, amelyet azonban szándékosan olyan furfanggal fogalmaztak meg, hogy a helyi hatóságnak alkalma legyen a gyűlést betiltani. Az ő érdekük kívánja ezt így, mert hogy, hogy nem, ma már s kivált télviz idején, a vidéki parasztok nem szívesen mennek be a városba, kivált ha maguknak kell még az utra ráköltekezni. Már pedig ha a hatóság megengedi a gyűlés megtartását, ki fogna sülni, hogy alig jött el tiz-husz ember s akkor kész a blamázs s fias-kóval végződik a nemzeti küzdelem. Ha pedig a gyűlést nyilvánosan nem lehet megtartani, van elnyomás, van ok az izgatásra s ami nem legutolsó, lehet mondani, hogy százan, ezren voltak jelen s még többen jöttek volna, ha a gyűlést be nem tiltják.

Igy történt ez tegnap is Szebenben. Mikor Rác és társai a gyűlést a helyi hatóságnál bejelentették, Drotleff polgármester azt válaszolta, hogy a gyűlés megtartását nem engedi meg, mert miúgy népgyűlést hívták össze s a fölhívásban mégis kizárják a más nemzetiséghez tartozó polgárokat s ilyképpen a gyűlés összehívása az 1868. évi XLIV. t. cz. 1. §-a szerint törvénytelen.

Rácot és társait csöppet sem lepte meg a polgármester betiltó rendelete. Többször megessett már velük ez a dolog.

Lent az utcákon valami 500—600 ember volt összegyűlvén, ami aligha nem sajtóhiba lesz s az utolsó nullákat csak a szedő harmarkodta oda.

Még nem volt annyi idő, hogy a polgármester rendeletét hivatalosan publikálják s azért a nagy tömeg, mint a Tribuna írja, megindult a szász Gesellschaftshaus felé, a hol a gyűlést meg kellett volna tartani. A kapukat azonban bezárva találták s nem is próbálták feltörni, mert két csendőr kitűzött szuronyonnyal állott a főbejárás előtt.

Delet harangoztak éppen s a Gesellschaftshaus előtt levő térségen ácsorgó parasztok déli pihenőre vágytak. Ekkor fölment a ház lépcsőzetére egy reverendás népszónok s megállt szemben az oláhokkal. A zsbongás egy pillanat alatt elszállott s mindenki feszült kíváncsisággal nézett a szónokra. Nagy, izgalmas beszédet vártak tőle, de elhűltek, mikor szónok kinyitotta a száját.

— Testvérek! — így kiáltott fel — menjünk sörözni!

— Éljen a sör! — visszhangozta a tömeg s a másik perczen ellepték a Gesellschaftshaus étkezőhelyiségét. De itt is csak a kis terem volt nyitva, ahol alig fért el tiz-husz ember s azért nagyobb részük a szomszédos Pankievitz-féle korcsmába tért. Vig poharazás közt az oláhok elfelejtettek mindent, bűt, bánatot s a községek megmagyarosítá-

sát s a hideg, habzó sörrel magukba nyeltek összes lelkesedésüket. Ami egyetlen lelkesedésük volt, abban nyilvánult, hogy elkezdtek énekelni a Destaptete Romane című lázító oláh-himnuszot, de ebben meg a rendőrség akadályozta meg őket, mert e dal tiltva van magyar államellenes tartalma miatt. Az oláhok megmaradtak tehát az ivásnál, azaz a sörnél.

Tösztoztak éppen s poharaikat készülték összeverni, mikor messze földről két telegram érkezett Rác dr. címére.

Józanító hangú, két komoly távirat jött, az egyik Törény-Szorosból, Romániából, a másik Bécsből.

Üdvözlünk benneteket e megkezdett uton. Egyesült erővel csak előre a szent ügy győzeleméig.

A vezérek összenéztek s a patasztok gondolkodtak, hogy mi lehet hát az a megkezdett ut.

Előre ebben a szent küzdelemben! Követünk titeket!

Igy szólt a bécsi egyetemi hallgatók telegramja. Ez az üdvözet is józanítólag hatott, különösen mivel ez a szent küzdelem csak a sörivásig terjedt.

Délután négy órakor már elvonultak az oláhok. Semmi sem mutatta a nagy gyűlés nyomait.

Igy végződött a híres szebeni gyűlés.

Népies téli gazdasági előadások.

Nagy-Enyed, 1897. decz. 20.

(E) Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület által tervbe vett és a földművelési miniszter anyagi és erkölcsi támogatásával rendezett népies téli gazdasági előadások elseje — a már előre hirdetett program szerint — f. hó 19-én, vasárnap tartatott meg Nagy-Enyeden az új városháza nagy közgyűlési termében. Ez első próbálkozás úgy látogatottság, mint az előadások tekintetében kitűnően sikerült.

A szép számú és városunk, meg közel vidékének birtokosaiból, gazdáiból, városunk előkelőségeiből alakult hallgatóság előtt bevezetésül Zeyk Dániel főispán, gazdasági egyesületi elnök ismertette pár szóban az előadások célját és miben állását, majd felkérte dr. Szaniszló Albert ny. gazd. tanintézetit tanárt előadásának megkezdésére.

A tudós tanár ur ez alkalommal a növények életéről értekezett, szabatosan, előkelően, könnyed, érthető népies stílusban beszélt, úgy, hogy minden laikus és dilettáns élvezettel és figyelemmel hallgatta meg az érdekes előadást. Szépen, érthetően magyarázta a növények életét, azok táplálkozását, fejlődését és szaporodását, számos példával illusztrálván az egyes elmondott tetteket. A hálás hallgatóság zajos tapsokkal honorálta az élvezetes előadást.

Pár percnyi szünet után, mely alatt Székelyhidyi Viktor egyetemi titkár 150 drb különféle hasznos gazdasági füzetet osztott ki ingyenesen a közönség között, Morágyi István, a nagyenyedi vinczellériskola érdemes igazgatója mondott sok érdekeset a gyümölcs-termelésről általában, különös tekintettel a régi gyümölcsök ápolására és új gyümölcsök létesítésére. Bevezetésében sajnálattal említette föl, hogy a gyümölcsészeten mennyire elmaradtunk a többi nyugattól, és több érdekesen előadott adattal bizonyította be, hogy például Würtemberg, Csehország, sőt Ausztria is e téren minő kitűnő gazdaságot folytat-

nak és az okszerűen kezelt gyümölcs-termelés minő szép anyagi hasznot hajt birtokosának. Nálunk eddig — az igazgató ur előadása szerint — csak is két vidék, Kecskemét és Nagy-Kőrös vidéke, folytat okszerű gyümölcs-gazdálkodást és ott meg is látszik az eredmény, mert 100 ezrekre rug azon összeg, melyet e vidékek birtokosai a gyümölcs-kivitelből haszonul megszereznek. Majd a gyümölcsfák ültetéséről, kezeléséről és különösen a gyümölcsfák trágyázásáról beszélt igen érdekesen és mindvégig lekötötte hallgatósága figyelmét. Előadását épp úgy, mint tudós társait, zajos tapsokkal honorálta és éljenezte meg hálás hallgatósága.

Mi magunk feleslegesnek tartjuk még külön is hangoztatni ez előadások fontosságát, horderejét; minden gondolkozó gazdával együtt átlátja, hogy az ilyen előadásoknak a gazdasági életre igen nagy kihatása van. Az érdekesen, érthetően előadott tárgyak a gazda figyelmét okvetlenül az előadott kérdésre irányítják és gazdasági működésében, habár talán először akaratlanul is, de irányadóul fogja tekinteni a hallottakat, és gazdaságában előbb pusztán kíváncsiságból, később szükségességből az általa ez előadásokon tapasztaltakat fogja lassan-lassan, lépésről lépésre érvényesíteni, és ami fő, ez előadások gondolkozóvá teszik, átlátja, hogy utánjárassal, lelkiismeretes munkálkodással saját gazdaságát fejlesztheti, inkább fog gazdaságának utána nézni, azzal többlet foglalkozni és lassan ő maga rabeszelés, ösztökélés nélkül fogja gazdaságában a b. terjessebb gazdálkodást életbe léptetni, fogékonyabbá lesz a gazdasági ismeretek iránt és a gazdasági téren napról napra, időről időre keletkezett modern vívmányok ismerésére fog hajlandóságot mutatni és maga fog törekedni, hogy azokat megismerve értékesíthesse is. Ezek nagyjában azon előnyök, melyek ez előadásokkal járnak, és ezért mi is kérjük vármegyénk gazdaközönségét, látogassa szorgalmasan a hirdetett előadásokat, mert azok meghallgatásával magának szerez megbecsülhetetlen hasznot és hozzá egy pár élvezetes órát tölt el komoly szórakozásban, hasznot hajtó téren.

A jövő előadás Vizaknán lesz f. hó 28-án, kedden. Előadók: Török György állami állatorvos „Házi állataink között előforduló fertőző betegségek és azok elleni óvintézkedésekről“; Gálfi János „A gyümölcsfa-tenyésztés fontosságáról és ebből kifolyólag a gyümölcsfák szaporításáról“.

Fillér-estély.

A szegény tanulókat segélyező kör december 18-án szombaton tartotta meg második estélyét, ez alkalommal a régi városháza nagytermében. A táncot egy ügyesen összeállított, élvezetes műsor előzte meg, melynek mind négy száma szépen és jól sikerült és a nagyszámú közönség részéről zajos tapsokkal honoráltott. Az estély Tell Vilmos nyitányával vette kezdetét, melyet Aradi Gyurka zenekara adott elő teljesen preczisen. Másodiknak Molnár Gyula mérnök olvasott fel egy ügyes, rövid és alkalomszerű beszélykét, melyért a felolvasó szerzőt zajosan megtapsolták. A Dalkör egyes karából alakult énekkar magyar népdalokat énekelt, kiváló zenetanárunk, Veres Gábornak szerzeményeit, igen szépen és jól. A műsort egy sikerült előkép zárta be, melynek rendezéseért Hollós István

urat illeti az elismerés. Ennek végeztével tánc következett, mely a késő éjjeli órákig tartott.

Ott voltak:

Asszonyok: Br. Bánffy Kázmérné, Barabás Károlyné, Báthori Gyuláné, Bernad N.-né, Bihari Istvánné, dr. Bocz Józsefné, gr. Busseul Henrikné, Cserevny Mátýásné, Dancs Mózesné, Dezső Zsigmondné, Dezső Miklósné, özv. Farnos Elekné, dr. Farnos Árpádné, Fogarasi Beláné, Hollós Istvánné, Jancsó Sándorné, özv. Klimes Károlyné, Konez Albertné, Kovács Károlyné, Kovács Gyuláné, özv. dr. Kovács Ödönné, Kövér Jánosné, Matis Endrené, Molnár Gyuláné, Mórágý Istvánné, Müller Mihályné, Nagy Lajosné, özv. Nagy Károlyné, özv. Petki Ferenczné, özv. dr. Reznek Jánosné, Szabó Istvánné, dr. Szaniszló Albertné, Székely Ödönné, Seimann Józsefné, Szilágyi Farkasné, Tarsoly Árpádné, Tóth Miklósné, Török Bertalanné, Ujvári Imréné, özv. Ungar Samuelné, Ugar Tini, Veress Albertné, Veress Kálmánné.

Leányok: Barcsai Tima, Balogh Berta, Barta Anna, Bihari Etelka és Jolán, Bíró Erzsé, Busseul Celine, Bocsáth Kata és Mari, Boér Erzsé, Cserevny Giza, Dancs Ida, Dézsi Irén, Dezső Giza, Domanczki Irén, Gyárfás Giza, Grün Amália, Konez Ilonka, Kovács Ilonka, Kovács Mariska és Katinka, Kasselik Emilia, Kovács Irma, Mórágý Margit és Róza, Müller Ida, Pásztohy Ilonka és Juliska, Szaniszló Jolán és Mariska, Szalai Aranka, Splenyi Marika, Szabó nővérek, Szász Lili, Szilágyi Gizi, Tóth Irénke, Ungerpek Gizi, Vadas Anna, Veress Jolán, Veress Zsuzsa, Vill Adél.

Elszámolás. Bernád Mihályné 1 frt 20 kr., Porucz Gyózó 80 kr., Petky Ferenczné, Báthori Gyula, Török Bertalanné 70—70 kr., Nagy Lajos, Cserevny Mátýásné 50—50 kr., özv. Farnos Elekné, gr. Busseul Henrikné, X. X. 40—40 kr., Veress Jolánka, Szerger János, Kohn Ignác, Török György, Cserevny N. X. X. 20—20 krt fizettek felül. Az adakozóknak hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

Nyilvános köszönet.

A jótékonyág az emberi szívnek egyik főéke, mondja Cicero, mely ha feltűnés nélkül történik, az erények illatos rózsáiból kötött koszoruban az első helyet foglalja el. Ennek gyakorlása ósidóktól óta a kis Jézus eljövételének örömmünepén történik, mely az emberek ész- és szívvilágát a könyörületesség és felebaráti szeretet kapcsán az irgalmasság testi cselekedetei gyakorlására serkentvén, áldást árasztó melegét oda löveli, ahol ezt szájalomra méltóan nélkülözik. A nélkülözök között pedig az első helyet bizonyára a szegény iskolás gyermekek foglalják el, kik a hideg időszak beálltával rossz ruhájok miatt kénytelenek az iskolából visszamaradni. Mily végtelen jótétemény tehát lehetségessé tenni azt, hogy ezek egy órát se mulassanak öltözetük hiánya miatt. Ily humanus kötelességet teljesít minden évben a „Szegény tanulókat segélyező kör“, oda törekedvén fáradhatatlanul, hogy üdvös célú ügyüknek e nemes város mindenik áldozatkész hívét megnyerve, mindig nagyobb és nagyobb áldozat meghozásával biztosítsák azon célt, melyet igazi nemes lélekkel szolgálnak. Ámde, mintha csak virtust akarna kifejteni a nyomor e kiváló fontosságú intézményével

szemben, mindig nagyobb mérvet ölt, úgy, hogy mikor a t. segélyező körnek a szegény tanulók kiírására vonatkozó kegyes fölhívását vettem, fájdalommal kelle azon meggyőződésre jutnom, hogy növendékeim között hasztalan keresek csak egyet is olyat, kinnek kihagyásával esetleg egy szegényebb gyermek fölruházására tarttam fel a t. segélyező körnek becses figyelmét. Végre is elkezdtem a kiírást az első gyermekem s elvégeztem az utolsón. Következett a szükségeltető ruha megnevezése, de melyik szükségesebb, mikor minden hiányzik? Megneveztem, amelyekre éppen égető szüksége volt, mert hogy mindenik teljes ruházatot nyerjen, csak gondolni is vakmerőség, s hogy ez a szívet és lelket megindító kép, ilyen egészben, majd a karácsony édes öröme alatt más színezetet nyerjen.

Isten meghallgatta a hozzá emelt szegények és árvák buzgó imáját s lehetségessé tette, hogy örömük teljes legyen; ime, az igazi keresztény szeretet mindenik növendékem arcáról letörül a fájdalom könnyét és helyébe ültette a megelégedés édes örömét.

A hála és kötelesség érzete vezérel, midőn ezekért a t. segélyező körnek a nyilvánosság terén is növendékeim és ezek szülői nevében a legmélyebb hálám és legfőbb köszönetem nyilvánítom különösen a t. körnek a jótékonyágban kifáradhatlan s a szegények iránti könyörületességéről általánosan ismert buzgó elnöke Török Bertalanné urnó ő nagyságával szemben; ez áldott lelkű urnó saját költségén készített azon növendékeim részére ruhát, kiknek a segélyező kör nem juttathatott.

A jó Isten ezerszeresen fizesse vissza ő nagyságának tetemes költségeit és engedje, hogy azon üdvös célú intézmény, melynek élén áll, virágozzék és dus természetével a jövőben is minél több szegény és árva tanulónak arcáról törölje le a nyomor könyveit.

Nagy-Enyed, 1897. december 20-án.

Texe János,
tanító.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralekös előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves pártfogását, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk leend az elvállalt feladatnak hiven megfelelni. Munkatársaink a régiéek és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett író által láttassék el. **Rendes dolgozótársaink:** dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, Székelyhidý Viktor, Pakots József, Tauber Cornél, Szabó Gyula, Sallak Róza, Balogh Ferencz és Székelyhidý Ödön. Időközönként Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, br. Kemény Endre, dr. Nagy Károly, Szilágyi Farkas, dr. Varró László,

dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítóink — mint eddig is — mindig a leglelküismeretesebben és leghevesebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében Budapesten megjelenő „Pester Correspondenz“ czimű könyvatos lappal fennálló viszonyunk pedig lehetségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatokat azonnal közölhesük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázzandja siker, ha ebben olvasóközönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerezhetjük, miért is ujlag is tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

— **Kinevezés.** Gróf Majláth Gusztáv erdélyi rom. kath. püspök Baráczy Albert tb. alesperest, nagyenyedi fegyintézeti lelkész, szentszéki ülnökké nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A kolozsvári ítélőtábla elnöke Grandpierre Emil gyulafehérvári törvényszéki joggyakornokot a kolozsvári kir. törvényszékhez áthelyezte.

— **Kaszinói közgyűlés.** A nagyenyedi kaszinó évi rendes közgyűlést e hó 28-án d. u. 4 órakor tartja meg a kaszinóhelyiség termeiben.

— **Nemeslelkű adomány.** Berveí Jónás Adolf megyebizottsági tag, gyulafehérvári nagybirtokos, szép karácsonyfiával lepte meg vármegyénket. A napokban 4000 frtot küldött az alispán kezeihez, felkérvén őt, hogy ez összeget mint a vármegyének küldött adományt fogadja el és pedig 3000 frtot a közkórházi alap javára, 1000 frtot pedig azon vármegyei alap céljára, melyet maga az alispán jelöl ki. Amily kellemesen lepte meg ez adakozás a vármegye intező köreit, épp oly nemesszívüségéről tesz tanúságot. Mint értesülünk, az adakozás a vármegyének holnap tartandó közgyűlésén lesz bejelentve és ekkor nyílik alkalom is, hogy a törvényhatósági bizottság Jónás Adolfnak háláját és köszönetét kifejezze.

— **Karácsonyfa-ünnepély.** A helybeli, szegény tanulókat segélyező egyesület az elmúlt vasárnapon tartotta meg — kicsinyek és nagyok öröme — szokásos ünnepélyét, melyen a jótékonyágot ez alkalommal is nagyon bőkezűen gyakorolta, amennyiben valláskülömbőség nélkül 123 szegény tanuló részletett értékes és hasznos karácsonyi ajándékban és pedig 400 forint értékben. Az egyesület buzgó választmányja, élén Török Bertalanné urasszonyal, nem szorul külön dicséretre, a jótett öntudata magában hordozza jutalmát. A szép ünnepélyt előkelő közönség tette impozánssá és arra karácsonyi számunkban,

melyben legaktualisabb lesz, bővebben vizs-
szatérünk.

— **Iparosaink figyelmébe.** Az 1898. évre megválasztandó iparhatósági megbizot-
tak választási határnapját a városi tanács
e hó 29-ére tűzvé ki, arra vonatkozólag a
következő hirdetményt bocsátotta ki: Alólirt
városi tanács, mint elsőfokú iparhatóság ré-
széről ezenel köztudomásra hozatik, hogy
az iparhatósági megbizottak vá-
lasztása folyó évi december hó 29-én dél-
után 3 órára tüzetett ki. Felhivatnak ez
okon eme választásra jogosult t. iparos és
kereskedő urak, hogy a kitűzött napon és
időben a városi iparhatósági irodájában
a választás megejthetése végett jelenjenek
meg. A városi tanács, mint elsőfokú ipar-
hatóság. Nagy-Enyed, 1897. december 15.

— **Öngyilkosság.** Texe János róm.
kath. kántor-tanító neje született Rácz Ro-
zália f. hó 21-én d. e. 11 órakor lakásán
szíven lőtte magát s rögtön meghalt. Az
öngyilkosság oka ismeretlen. Hihetőleg pil-
lanatnyi elmezavarásban követte el a külön-
ben mindig hitbuzgó nő szomorú tettét. A
melyen sujtott férj és a hátra maradt két
kis gyermek iránt a legnagyobb részvét nyil-
vánul közönségünk körében. Temetése e hó
23-án lesz.

— **Állategészségügyi kimutatás.**
Lépfene: Kutfalva 3 udvar. Takonykór és
bőrféreg: Gyulafehérvár 1 udvar. Ragadós
száj- és körömfájás: Alvincz 2 udvar, Buzás-
Bocsárd 4 udvar, Henningfalva 32 udvar,
Magyar-Igen 1 udvar, Maros-Váradja 1 u.,
Mihálczfalva 4 udvar, Oláh-Girbó 9 udvar,
összesen 7 község, 53 udvar. Sertésvész:
Koslárd, Magyar-Bagó, Maros-Szt-Benedek,
Nagy-Enyed, Oláh-Tordos, összesen 5 község.

— **Táncmulatság.** Az alvinczi mű-
kedvelő társulat f. hó 26-án, karácsony
másodnapján, a r. kath. temető halottaskam-
rájának építési költségei fedezésére jótékony-
célú táncvigalmat rendez. Az alvinczi mű-
kedvelő társulat már több ízben adta jelét
életrevalóságának és minden egyes esetben
részolgált az elismerésre.

Ajlevelbéllyegeket 1653-ban de Veayer
találta fel, de csak az angol Hill Koroland,
a későbbi postaügyi miniszter kezdeménye-
zésére (1840) használták általánosan. Ugyan-
csak 6 indítványozta a közönséges levelek
szállítási díjának 1 pennyre (5 kr) való
leszállítását, amit 1840-ben az angol par-
lament el is fogadott. Jelenleg több mint
13 ezer fajta levelbéllyeg van használatban.

— **Megtévesztés.** A spanyol és portu-
gál borok vásárlói ezen uton figyelmeztet-
nek, hogy gyakran kínálnak bodega boro-
kat, melyek nem a Budapesten, Bécsben és
Prágában székelő és az egész kontinensen
elterjedt The Continental Bodega
Company-tól erednek. Ezek az üzletek
szintén Bodegának nevezik magukat, hogy
a hasonló névvel megtéveszék a közönsé-
get s úgy lássék, mintha ők a Continental
Bodega képviselői lennének; boraik azonban
csak oly valódiak, mint a bitorolt név, mert
csak és kizárólag a Continental Bodega
Company boraik erednek tényleg Spanyol-
országból és Portugálból, amint hogy osz-
tatlan elismerésben részesül a Con-
tinental Bodega, borainak jóságáért.
Dr. Hirt egyetemi tanár Boroszlóban „már-
rég használta tudó betegivel”; dr. Pfis-
termeister müncheni udvari orvos azt
írja, hogy a Continental Bodega 33. sz. Tar-
ragona borait öreg emberek és üdülők szá-

mára már évek óta rendeli; dr. Russwurm
ambergi dandár-orvos rendkívüli erősítő szer-
gyanánt ajánlja és rendeli e borokat; dr.
Müller hannoveri titk. egészségügyi taná-
csos azt írja, hogy kipróbálta a neki bekül-
dött borokat, tisztának, jóízűnek találta. A
próbából fennmaradt bort szegény bete-
geinek juttatja, a vagyonosoknak pedig fel-
tétlenül ajánlja használatra; dr. Reh frank-
furti egészségügyi tanácsos azt írja, hogy
főleg a Port-bor az, melyet nagyon gyak-
ran szokott rendelni erősítőnek; dr. But-
tersack heilbronnai udvari tanácsos pe-
dig azt mondja, hogy ajánlja e borokat
minden orvos figyelmébe. A Continental
Bodega boraik nálunk kaphatók Bisztricsány
Lajos urnál.

NAPIREND.

Csütörtök, decz. 23. A Testgyakorló Egyesület
gyakorló órája d. u. 6-7-ig. — Alsófehér vármegye
rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.

Kérjük a városi hatóságokat és az egyetek elnöksé-
geit, hogy a gyűlések idejét jó előre lapunkkal közölni
sziveskedjenek.

Meteorologiai jelentés decz. 1-től decz. 22-ig.

Nap	Óra	Lég-nyomás 700+	Hő	Szél iránya és erő- sége	Boru- lat	Csapadék	Hő napi max. min.
19	7	70.6	-0.2	—	10	—	
	2	68.5	+0.6	—	10	—	+10 -1.3
	9	68.4	+0.4	S ₁	10	—	
20	7	66.8	-1.0	—	6	—	
	2	63.8	+2.2	SW ₃	2*	0.3	+4.0 -5.0
	9	63.7	-1.0	W ₃	2	—	
21	7	66.5	-5.0	—	2	—	
	2	67.6	-1.6	NE ₂	9	—	-1.0 -8.6
	9	71.3	-4.1	N ₃	10	—	
22	7	74.8	-8.6	NE ₃	3	—	
	2						
	9						

Kilátás: Száraz, hideg.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. —
Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél
E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1-10-ig.
Borulat foka = 1-10-ig. Csapadék mennyisége milli-
méterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég
△ = dara.

Irodalom.

A Magyar Nép Multja és Jelene.

Irta: Benedek Elek. Negyedik füzet. Athe-
naeum. Egy füzet ára: 30 kr. Az arany
bulláról, II-ik Endre koráról és a tatárjá-
rásról ír a füzetben Benedek, megdöbbentő
színekkel festi a szerencsétlen király ural-
kodásának képét, a jogviszonyok bomlását, a
közállapotok züllesztését és azt a nagy bizony-
talanságot, ingadozást, mely minden irány-
ban mutatkozik. Hogy a tatárjárás leírásá-
ban remekel Benedek, az természetes. Mint
az előbbieket, e füzetet is szép illusztra-
ciók díszítik.

A Budapesti Napló karácsonya.

Élénken emlékszik még a magyar közön-
ség annak a tizennyolcz magyar ujságirónak
az esetére, akik, hogy függetlenítsék magu-
kat minden politikai befolyás és minden
vállalkozó tőke nyúga alól, megalapították
a maguk erejéből, minden vállalat mellőzé-

sével a szerkesztőség saját tulajdona gya-
nánt a Budapesti Napló-t. A lelkes kis csa-
pat most, alig másfél év leforgása után, a
szabadelvtű magyar közönségnek legkedvel-
tebb ujságszolgáltatója lett. Magával hoz-
ván fényes és jóhírű írói neveket, bámula-
tos szorgalommal és kitartással gyűjtven
mindennap össze mind azt, ami e szerkesz-
tőség, e lap szabadelvtű és feltétlenül min-
den irányban független politikájának, nem-
zeti érületének és magas izlésének minden
huszonnégy órában ismétlődő bizonyosságát
adja: — a Budapesti Napló ma már nem
csak keletkezésének történetében új és ere-
deti, de a közönség szimpatiajának gyors
felköltésében is eddig nem látott példát
mutat. És minden szám arra vall, hogy a
Budapesti Napló alapítói megérdemlik ezt
a támogatást. A Budapesti Napló-nak friss
és megbízható értesülései, komoly, tartal-
mas politikai cikkei, amelyek nyomatékossá
teszik a fiatal, de politikai súlyra már is
döntő jelentőségű ujság véleményét, tárcza-
rovatának magas irodalmi színvonala, gaz-
dag informatív anyaga, kitűnő értesülései,
kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatai
s mindenrendű közleményeinek változatos-
sága és folyton gyarapodó bősége: napról-
napra ékesszólóan tanuskodik arról, hogy a
Budapesti Napló fényesen megfelelt a legvé-
resebb várakozásnak is, amely megjelené-
sét megelőzte. A Budapesti Napló szerkesz-
tősége és olvasóközönsége közt páratlanul
meleg és szíves viszony fejlődött ki. Napon-
kint jelentkezik ez a szerkesztői üzenetek
rovatában. A magyar közönség: nekünk
családunk.

A Budapesti Napló szerkesztősége úgy
akarja meghálálni hatalmas közönsége ta-
mogatását, hogy karácsonyra kivétel nél-
kül minden előfizetőjének, az újonnan be-
lépőknek is, olyan albumot helyez az asz-
talára, amely valósgagos irodalmi kincs, a
világ legnagyobb íróinak találkozó helye. Az
album minden egyes cikke egy-egy iro-
dalmi remek, közvetlenül a Budapesti Napló
számára készült és nagy belső értékével
fogva esztendőkön át lesz öröme, disze min-
den család asztalának.

A Budapesti Napló szerkesztősége, amely
csakis addigi munkásságára, hírlapírói si-
kereire hivatkozva és a közönség szimpa-
tiaira apellálva fogott hozzá bátor vállalko-
zásához, nem csalódott önbizalmában és
nem csalódott a közönségben, amely nagy
szeretettel karolta fel ügyét az első perc-
től fogva. És hogy a közönség se csalódjék
benne, arra vállvetve, szakadatlan buzgósá-
gal és lelkesedéssel törekszik. A szerkesz-
tőség, amelynek belső tagjai: Vészi József
főszerkesztő, Braun Sándor felelős szerkesztő,
Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Clair
Vilmos, Cerri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla,
Gergely István, Holló Márton, Horváth Ele-
mér, Janovics Pál, dr. Kovács Jenő, Lyka
Károly, Márkus József, dr. Merkl Adolf, dr.
Márton Miksa, Molnár Eerencz, Pekár Gyula,
dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadar, Thury Zoltán
napról-napra egész erejét, egész lelke-
sedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a
harczba. Hűséges szövetségese ebben a külső
munkatársak fényes serege, amelyből csak
Ágai Adolf, Balogh Pál, Beksics Gusztáv,
Besseney Ferencz, Békefi Antal, Eötvös
Károly, Feszli Géza, Géczy István, dr. Ha-
gara Viktor, dr. Halász Ignác, Kupa Ár-
pád, Lengyel Laura, Malonyay Dezső, Milkó
Izidor, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll
Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tö-

mörkény István és Tutsek Anna neveit említjük most.

Ez a rugója a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jövőendő szilárd existenciájának. És még egy. Annak az ujságnak, amely senkié másé, csak e szerkesztőségé és a közönségé, amely semmiféle idegen tőke szolgálatában nem áll és csak a maga munkálkodó embereinek, meg a magyar közönségnek, a magyar hazának, a magyar nemzeti ügynek és a magyar szabadelvűségnek az érdekeit szolgálja: ebben a függetlenségében semmihez sem hasonlítható hatalmas erőforrása van. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve a legmelegebben ajánljuk ez ujságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésükre azoknak, akiknek a magyar hírlapiródomag magas színvonalában és a magyar írók hangyaszorgalmában kedvük telik.

Közgazdaság.

A mesterséges trágyafélék utóhatása.

A mesterséges trágyafélékkel végzett gyakorlati irányú trágyázási kísérletek célja kinyomozni azt, hogy jövedelmező-e a trágyafélék alkalmazása az illető gazdaságban. A jövedelmezőség megállapításánál a legtöbb gazda oly módon jár el, hogy a tapasztalt terméstartalom értékeiből levonja a trágyázás költségeit s a fennmaradó összeget tekinti tiszta jövedelemnek. Ez a számítás azonban igen sok esetben hibás, mert a műtrágya hatása nemcsak egy, de két-három évre is kiterjed, s így utóhatását is figyelembe kell venni, hogy jövedelmezősége pontosan megállapítható legyen.

Az eddigi kísérletek bizonyítják, hogy csak a chilisaletrom és kénsavas ammóniak hatása terjed csupán egy évre, ellenben a többi trágyák, nevezetesen a foszfor és kálium trágyák hatása több évre terjed.

A kísérleti állomás az 1894. év őszi szuperfoszfátosított talajokra vonatkozólag kérte be 1896-ban az adatokat, azok utóhatását bírálandó meg. Beérkezett 28 kísérletezőtől adat; a 26 kísérlet közül 14 esetben következett őszi után kalászos. A 14 eset közül 2 esetben abszolút semmi utóhatása sem mutatkozott; 4 esetben csekély terméstartalom mutatkozott, 9 esetben azonban 50—534 kg. termés többlet mutatkozott. Összevetve most már a második év terméstartomát az első év terméstartomájával, kitűnik, hogy amely esetben az első évben volt nagy a terméstartalom, a második évben a minimumra redukálódott az, ellenben minél csekélyebb volt a terméstartalom az első évben, annál jelentékenyebb a második évben, amely kísérleti eredmény igen nagy horderejű dolog, amennyiben biztosít bennünket arról, hogy amennyiben a szárazság miatt az elhíntett szuperfoszfát az első évben nem adja meg a kellő terméstartomát, meg fogja adni a második évben.

Igen jelentékeny volt továbbá a szuperfoszfát utóhatása burgonyánál, ahol egy esetben 2833 kg. volt a terméstartalom. Egyéb növényeknél is mindenütt mutatkozott terméstartalom, ezekről azonban oly kis számú adattal rendelkezik az állomás, melyekből végérvényes következtetést alig lehet vonni; úgy látszik azonban, hogy a tengerinél semminemű műtrágyával terméstartomát nem lehet eredményezni.

A retrágyázási kísérletek utóhatását figyelembe véve, kimondja az állomás, hogy a Thomass-alak alkalmazása első sorban az agyagtalajú réteken lehet igen jövedelmező. A káli foszfát utóhatása is oly jelentékeny volt, hogy a második év terméstartomája az első év deficitjét jövedelemmé változtatta. Bizonyos, hogy úgy a Thomass-alak, mint a káli foszfát utóhatása legalább két évre terjed. A kísérletekből kitűnik továbbá az is, hogy a tözeges réteken a műtrágyák alkalmazása czélszerű úgy a termés mennyisége, de kivált annak minőségére való tekintettel.

A szőlőtrágyázási kísérletek utóhatását illetőleg kitűnik:

1. hogy az agyag talajokon a műtrágya hatása nem mutatkozik oly általánosan és szembeötlően, mint a homok talajokon;

2. hogy a foszfor-, nitrogén- és káliumtrágyával a homoki szőlők termése jelentékenyen fokozható anélkül, hogy a must cukortartalma lényeges változást szenvedne;

3. hogy a foszfor- és káliumtrágya hatása a második évre is kiterjed és ha a salétromtrágyát megismételjük, a termés akárhányszor nagyobb, mint az előző évben.

(Kivonat a magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás 1896-ik évi jelentéséből.)

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Lóhere. Az utóbbi időben belföldön többet ajánltak, de szebb minőségekből még sem került több piacra, sőt nagyszemű sőtétszínű árú határozottan szűken van, ilyenért meg is adták a követelt árakat és keresetlege folytán könnyen volt elhelyezhető. Külföldön az volt a vélemény, hogy az amerikai lóheremag már oly alacsony áron van jegyezve, hogy olcsóbb már nem lehet, holott az utolsó időben érkezett tudósítások további árcsökkenés hírére hozták.

Lucerna. Finom provencai árut többé nem kínálnak; úgy látszik, a termelők készlete már más kezekben van. Olaszországból keveset, Magyarországból egyáltalán semmit sem ajánlanak.

Csarnok.

Ki volt a tolvaj?

(Szenzációs bűnügyi pör a század elejéről.)

Írta: Balázs Sándor.

— A Közérdek eredeti csarnoka. —

Nem csak korunkban történnek szenzációs esetek!

A világ teremtése óta, vagy legalább, mióta az emberek megtermettek, vagy teremtetek, mindig voltak ilyenek.

Mert az ember lényegében ma is ugyanaz, mint ami volt tíz-, vagy százezer év előtt, amikor először megjelent a földtekén. Mert már régen, nagyon régen itt van.

A tudomány ellene mond a bibliának. A geologia kisütötte, hogy a világ és emberiség sokkal régebb és korosabb, mint a minőnek az ó-testamentum állítja.

Alig egy évtizede, hogy egy angol tudós által Konstantinápoly környékén eszközölt ásások kiderítették, hogy a vízözön, amit a biblia leír, nem az első, hanem az utolsó vízözön volt, melyet Isten tudja mennyi romlás és mennyi természeti katasztrófa előzött meg.

Isteneen kívül ki tudhatná, hogy a tengerek és a szárazföld alakjait, s a szárazon az emberiség civilizációit, évezredek művét, hány-szor semmisítette meg a természet

egy-egy szeszélyes, mindent elromboló és megsemmisítő forradalma?!

Hányszor változtatták medrüket a tengerek, s ami most száraz föld, hány-szor volt tenger, s a tenger medre hány-szor száraz föld?

A hagyományok mostani száraz földünk síkságait mind tengerfeneketeknek állítják. S hazánkban is a Duna és Tisza közötti síkságon mennyi oly kövesült maradványt vet fel a szántóvető ekéje, vagy a véletlen, ami kézzel fogható bizonyosságul szolgál annak, hogy ahol ma gulyák és ménesek legelnek, valaha halak és tengeri szörnyek éltek. A Mexikóban és legújában Kaliforniában eszközölt ásások pedig csak annak tanubizonyosságai, hogy valaha e messze, ma is is még alig ismert földrészekben, a történelmi korszak előtti messze időkben, polgárosult, művelt emberek éltek, kik egyebek közt oly mértékben bírták az építészeti titkát, s a kövek és téglák összeragasztásának mesterségét, hogy e mesterséget a mai kor csak bámulni, de megfejteni s utánozni nem képes.

Az akkor élt emberek hamvai és egyéb művei elporlódtak, de építkezéseiknek romjai megmaradtak, hogy tiltakozzanak az ó-testamentum önkényes állításai ellen.

Semmi kétség tehát, hogy már a történelmi korszak, sőt a hagyomány korszakai előtt is éltek már föld-tekénken emberek, kiknek életviszonyai, társadalmi körülményei, s tudományos fejlettsége különbözött a mieinktől, de azért az ember a maga lényeges tulajdonságaiban, gyöngeségeiben, erényeiben és bűneiben ugyanaz volt, ami mi vagyunk.

Testi alkatának arányai, izomereje lehetnek mások, értelmisége állhatott magasabb, vagy alacsonyabb színvonalon, de szíve, szenvedélyei, erényei és hibái ugyanazok voltak.

De hova kalandoznak gondolataim?

Hisz én nem vagyok tudós, sem szakember. Én csak egyszerű elbeszélő vagyok, aki a fél világért sem venné magának azt a bátorságot, hogy az emberiség fejlődésének történetéről merészkednék értekezést írni. Én egyszerűen csak az akkori időkben nagy feltűnést keltett „szenzációs“ bűnvádi esetről akarok megemlékezni, amely e századnak elején, úgy hiszem, 1803- vagy 1804-ben történt Kolozsvárott Erdélyben.

Gyermekkoromban sokszor hallottam elbeszélni, később azonban egy vén kalendáriumban is olvastam a „csudálatos esetek“ krónikájában.

Kolozsvár városa jó lakosságát ezernyolc-százhárom vagy négynek október havában nagy bálulásba és ijedelembe ejtette solymosi Solymossy Dávid uramnak hirtelen elfogatása.

Solymossy Dávid uram gazdag, nagy ur volt és az erdélyi kincstár alprezidense. Képzeltetni tehát a lakosság ijedelmét, midőn megtudta, hogy a nagyságos urat elfogták, kemény vasba verték és a közönséges bűnösök börtönébe, a még máig is toronynak nevezett bástyába szállították.

Hát még mikor megtudták, hogy miért fogták el?

Mikor hire ment, hogy közönséges sikasztásért és tolvajságot zárták börtönbe azt a dús gazdag uraságot, akinek Kolozsvárott saját palotája volt, Doboka és Kisküllő megyékben pedig annyi a birtoka, hogy csak jobbágyainak száma meghaladta a háromszázat.

Csakhamar szájról-szájra kelt, hogy a kincstárból nem kevesebb, mint kétezernyolczszáz darab császári kir. arany hiányzik, amely roppant pénzüsszegnek sem a protokollumokban nem volt semmi nyoma, sem pedig annak hovaforrásáról a prezdens ur számot adni nem tudott.

Egy Steiner nevű bécsi inspektor sütötte ki a dolgot, akit az erdélyi császári királyi kasszák megvizsgálására az udvari kancellária küldött le.

Ez a szigorú uraság váratlanul érkezett Kolozsvárra, és nyomban, még megérkezésének napján megtartotta a kincstári főkaszsában a vizsgálatot.

Az eredmény az volt, hogy kétezernyolczszáz darab arany hiányt talált, amiről senki sem tudott számot adni, senki sem tudta, hogy hová lett.

A bécsi ur, ki rendkívül szigorú ember volt, de különben is, mint a magyar urak halálos ellensége, úgy volt ismeretes, kurta proceszust csinált.

Azonnal elfogatta az alprezidenset, akit a felelősség terhelt és daczára annak, hogy Solymossy Dávid uram egész vagyonát felajánlotta biztosítékul, amiből pedig tizszer kétezernyolczszáz arany is meg lett volna téríthető, vasba verette és a toronyba szállíttatta.

A vizsgálat természetesen azonnal megkezdődött, de biz az nem sütött ki semmit. Csak azt konstata, hogy a pénz eltűnt.

Azt, hogy ki volt a tolvaj, bizony ki nem derítette.

Mind a mellett is Solymossy uramat pörbe fogták, és daczára annak, hogy a kár rögtön, készpénzben való megtérítését ő is, meg a felesége is, meg az erdélyi nagyságos gubernium több konziliáriusa is felajánlották, elítélték.

Mert Steiner ur gyűlöletének ez az eset jó víz volt a malmára.

Hisz ő tulajdonképen nem is akart egyebet, mint egy szenzációs botránypört, ami Bécsben is nagy zajt űssön, s egy derek, kifogástalan jellemű, büszke magyar urnak a kompromittálását. Tudta, hogy egynek a meggyalázása a többit is sujtani fogja.

Szász volt az érdemes atyafi, ezek pedig nem csak most engesztelhetetlen ellenségei nemzetünknek, hanem azok voltak mindig, amióta hazánkba ingyen földre betelepítették őket.

Solymossy Dávid uram fiskálisa természetesen főlebbezett ezen erőszakos és igazságtalan ítélet ellen a bécsi udvari kancelláriához. Az volt akkor a legmagasabb forum.

De Solymossy Dávid uram is felebbezett egy még magasabb forumhoz — az Úr Istenhez.

Egy reggel a porkoláb, midőn reggelijét bevitte, elvérezve találta őt ágyában. Tollkésével metszette fel ereit.

Asztalán a következő levelet találták:

„Ártatlanságom önértében megvetem ugyan az ellenem támasztott gyanút, s az ennek alapján hozott igazságtalan ítéletet, de mégis meghalok, mert büszkeségem nem tudja elviselni, hogy csak egy pillanatig is tolvajnak tarthattak.“

De hát ki volt akkor a tolvaj?

Ez a kérdés sok ideig izgatottságban tartotta a közvéleményt, de sehogy sem tudták kiszűni.

Pedig Bécsből érkezett rendeletre másodsor is megejtették, és most már még szigorubbán, a vizsgálatot, de ez sem derített ki semmit.

Az alhivatalnokok és főpénztárnok könyvei és számadásai mind rendben voltak, s az is kétségtelenül lett bizonyítva, hogy a kincstárban az alprezidens jelenléte nélkül soha sem fordult meg senki. A pénztár kulcsai az alprezidens birtokában találtak, az ajtó zárján lévő pecsét pedig sérletlen és érintetlen volt.

A tett elkövetőjét ugyan ki nem süthették, Solymossy uram vagyonát azonban konfiskálták, s az állam vesztesége meg lőn térítve.

De hogy hát ki volt a tulajdonképeni tolvaj, az nem sült ki.

Végre azonban, fájdalom, hogy már későn, az is kislült.

Kiszűtötte a legbölcsebb és legjobb vizsgálóbíró — a véletlen.

A rejtély megoldása igazán meglepő és különös módon történt:

Egy derek és közszeretben álló piarista páternak, páter Szelenyinek, a szerzet kolozsvári quardiánjának kellett meghalnia, hogy ezen sötét ügy, melynek felderítéséről már lemondtak az emberek, teljesen és minden kétséget kizáró módon megvilágosíttassék.

A derek szerzetes nem csak mint kitűnő tanár volt az egész országban ismeretes de egyszersmind különczködéséről is híres volt.

Külcnczködése abban állott, hogy mindenféle erdei és vadállatokból egész gyűjteményt tartott fenn, s fő kedvtelését abban találta, hogy azok megszelídítésére kísérletezett.

Volt neki rókája, farkasa, baglya, szarkája, vidrája, bűdösbankája, vadkaesája s Isten tudja még mennyi mindenféle vadja.

Ezeket mind együtt tartotta egy szinben, hol azok szabadon jártak-keltek, anélkül, hogy egymást bántották volna.

A szárnyasok még ki is röpkedhettek kalandokra, az etetés idején mindnyáján otthon voltak.

Ez állatok mindnyáján ismerték s szerették gazdájukat, különösen a szarka, melyet gazdája is annyira szeretett és kitüntetett, hogy nekie még magánlakására is bejárást engedett.

De ha nem engedett volna is, a madár mégis meglátogatta volna őt, amikor csak akarta, mert a páter ablakai mindig nyitva voltak. Különösen hosszas betegsége alatt minden pillanatban nála termett, s szobájában egész otthon találta magát.

Mikor a derek pátert eltemették, s hagyatékát felvették, a beteg ágya alatt egy pár csizmát is találtak, mely majdnem színiig telve volt aranyokkal.

A megijedt páterek azonnal jelentést tettek s az ügyes vizsgálóbíró csakhamar kiderítette a dolog állását.

Az aranyakat a szarka a kincstár nyitott felső ablakain át egyenkint lopkodta ki, s szállította gazdája szobájába. A kincstár ablakait vastag rostelyok védtek, alattuk pedig folyvást két katona őrkölt, minden aggály nélkül nyitva hagyhatták tehát a felső szárnyakat.

Igy derült ki Solymossy Dávid ártatlansága. Hanem ha becsületét az újból revideált pör vissza is adhatta, de életét nem.

Mennyi ebből a monda, mennyi az igazság, ki tudná megmondani?!

En úgy adom, ahogy kaptam.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Foulárd-selymet 60 krtól 3 frt

35 krig méterenkint, — japáni chinai stb. — a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes HENNEBERG selymet 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, esikós, koezkázott, mintázott damasztot stb (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a hához szállítva, mintákat postafordultával küldenek: HENNEBERG G. (es. és kir. udvari szállító) selyemgyáral ZÜRICHBEN. Svájczban címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (2).

958—1897. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíroság 9246—897. számú végzése által nagyenyedi lakos özv. Heudel Jánosné végrehajtató javára nagyenyedi lakos Liptai Istvánné ellen 300 frt tőke, ennek 1897. év október hó 1-ső napjától számított 6% kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 344 frt 50 ktra becsült bolti árucikkék, u. m.: varrógép, mátráczok, diván, asztal márvány blattal, képek, vaságyak stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 9504—897. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden alperesné üzlethelyiségében leendő eszközésére 1898. ik évi január hó 5-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1897. évi december hó 14. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

1329 1—1

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchen A.-Ausztria. Feltalálója az Antirheumatikus és Antiarthritikus vértisztító teának, köszvény és rheumánál.

Midőn én a nyilvánosság elé lépek, csakis azért történik, miután kötelességemnek tartom, Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben legmélyebb köszönetemet kifejezni azon szolgálatokért, melyeket az ő vértisztító teája fájdalmas rheumatikus szenvedéseimben tett és hogy azokat, akik ettől a borzasztó szenvedéstől felkerestettek, figyelmessé tegyem. Nem vagyok képes azon öldöklő fájdalmakat leírni, melyeket már 3 év óta minden idővaltozásnál tagjaimban éreztem, s melyektől sem gyógyszer, sem a badeni (Bécs mellett) kénfürdők használata szabadított meg. Álmatlanul hanykodom éjjelenként ágyamban, étvágyam napról-napra fogyott, kinézésem szemlátomást rosszabbodott és egész testi erőm vesztett. Négy heti használata után ezen teának fájdalmaimtól nemcsak hogy megszabadultam s vagyok megszabadítva, miután már hat hét óta nem iszom e teából, de egész testi fogyótelem javult. Szoros meggyőződés, hogy mindenki, ki hasonló fájdalmakban szenved és ezen tea használatához folyamodott, szintugy fogja Wilhelm Ferencz urat áldani, mint én.

Őszinte nagyrabecsüléssel

Butschin-Streitfeld grófnő,
alezredes neje.

1296 3—12

Hirdetés.

Tövisen és Diódn a Málnási-féle birtok, mintegy **70 hold szántó**, szőlő, erdő és épületek nélkül való

belsőség

örök áron eladó, esetleg 1898. Szent-György-napjától haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet **Végh Domokossal** Maros Vásárhelyt a vármegye házában.
1328 2-3.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynők, kik törvényesen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni ohajtanak. Ajánlatok „Confidentia” ezimén: **Eckstein Bernát** hirdetési irodájába Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz. intézendők.

1302 3-5

The Continental Bodega Company.
Valódi hamisítatlan külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Tarragona s.a.l.

Legjobb bevásárlási forrása
Raktár:
Nagy-Enyeden
Winkler János
urnál.

1168 20-20

Pályázat szőlőpózna és czővekre.

Alólirt igazgatóság a tordai állami amerikai szőlőtelep részére szállítandó póznak és czővekre pályázatot hirdet:

Szükséges: 1. 1550 drb 55 m. hosszú, a tövétől számított 20 cm. magasságban 14-15 cm. átmérőjű fenyőfa pózna.

2. 10.400 drb 70 cm. hosszú, 6-7 cm. vastag hántott gömbölyű tölgyfa czővek.

Feltételek: 1. Az 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlatok, melyekben a fenyő faja megnevezendő, alólirt igazgató-

ság címére **1898. január 15-ig** benyújtandók.

2. A szállítás a tordai állami amerikai szőlőtelepre 1898. márczius végéig eszközöndő.

A nagyenyedi m. kir. vinczellériskola igazgatósága.

1321 3-3

Sz. 761-1897. főisp.

Pályázati hirdetés.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vármegye tisztviselőkarának létszámában elhalalozás folytán az egyik közigazgatási gyakornoki állás üresedésbe jöven,

ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, akik ezen 350 frt évi fizetés és 60 frt évi lakbér élvezetével egybekötött **közigazgatási** gyakornoki állást elnyerni ohajtják, hogy életkorukat, családi állapotukat és az 1883. évi 1. t.-cz. 3. §-ában előirt elméleti képzettségüket igazoló és kellően felszerelt folyamodványaikat hozzám **1898. évi január hó 15-ig** nyujtsák be.

Alsófehér vármegye főispánjától.

Nagy-Enyeden, 1898. december hó 7 én.

Zeyk Dániel,
főispán.

1320 3-3

Finom és jò theák.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki nagyérdemű közönséget, hogy nagyon sok és szép

karácsonyfa-diszletek

s karácsony-fára szükségeltető gyertyák, gyertyatartók, lámpák, felakasztó diszeczukorkák, narancs, datolya, malaga-szőlő, füge, Szt.-János-kenyér megérkeztek.

Ajánlok:

jó minőségű kávékat kilónként 1-40, 1-50, 1-60 frt. Legjobb minőségűt kilónként 1-90, 2-—, 2-10 frt a legpontosabb és szolid kiszolgálás mellett; magamat becses figyelmökbe ajánlva

tisztelettel

Harmath Miklós.

1322 2-2

Olasz maroni.

Tölgyépületfa- és dongaeladás.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskolánál 1898. évi **január hó 9-én d. e. 10 órakor** 30 cm-től 60 cm. közép átmérőjű, 2½-8 m. hosszú, szép, **5-600 köbméter**

tölgyépületfa

kerül árverés útján eladásra. Ezen fákat a helybeli vasutig a főiskola szállítandja. Kikialtási ár köbméterenként 9 frt 30 kr. Bővebb értesítést nyujt a főiskola jogügyi és jószágigazgatósága, hol az árverési feltételek is megtekinthetők a hivatalos órákban.

Ugvanitt ½, 1, 2½, 3, 5, 6 hektoliteres száraz dongák is kaphatók jutányos áron

Nagy-Enyeden, 1897. december 17.

A Bethlen-főiskola
jog- és jószágigazgatóság.

1327 2-3